

Verslag
bewonersbijeenkomsten aardgasvrij
14 en 26 november

Bewonersbijeenkomsten aardgasvrij van Nieuwborgen.net

Onder welke voorwaarden kunnen de dorpen Nieuwolda en Wagenborgen overschakelen van aardgas op groen gas? Daarover gingen inwoners uit beide dorpen op 14 en 26 november 2019 met elkaar in gesprek. De belangstelling was groot. In totaal woonden zo'n 350 inwoners de avonden bij.

Doel bijeenkomsten

Het doel van deze bijeenkomsten was om informatie op te halen over wat u belangrijk vindt bij de overstap naar groen gas: wat ziet u als kansen, wat zijn uw zorgen en onder welke voorwaarden zou u willen deelnemen? Er is in groepjes gesproken en de belangrijkste punten zijn op papier gezet.

Resultaten

In dit verslag leest u een samenvatting van de punten die tijdens de bijeenkomsten naar voren zijn gekomen. Naast dit tekstuele verslag is er ook een visueel verslag gemaakt in de vorm van een praatplaat. Deze praatplaat is te vinden op de website www.nieuwborgen.net.

Over het plan

In 2018 is het idee ontstaan om de dorpen Nieuwolda en Wagenborgen aardgasvrij te maken. Het plan bevat de volgende uitgangspunten:

- **Woningen en gebouwen:** energiebesparing door woningisolatie en energiezuinige verwarming. U bepaalt zelf wat passende oplossingen zijn.
- **Groen gas:** gebruik van groen gas uit de biovergister in Nieuwolda, als het kan in combinatie met waterstof uit chemiepark Delfzijl. Groen gas komt uit duurzame hernieuwbare bronnen. De lokale biovergister in Nieuwolda maakt groen gas uit onder andere afval uit de voedingsindustrie, graanresten, cacaoopjes, koffiedik, vloeibare mest en kippenmest. Dit groene gas is op dezelfde manier te gebruiken als aardgas. Door groen gas te gebruiken in plaats van aardgas, komen er minder stoffen vrij die schadelijk zijn voor het milieu.
- **Voordeel voor iedereen:** alle inwoners en ondernemers uit Nieuwolda en Wagenborgen kunnen en mogen meedoen. Deelname is geheel vrijwillig.

De gemeenten Delfzijl en Oldambt hebben voor dit project samen een subsidie van ruim 4,7 miljoen euro gekregen.

Vragen

Naast het noteren van de kansen, zorgen en voorwaarden heeft u veel vragen gesteld tijdens de bijeenkomsten. Een overzicht van deze vragen is te vinden in de bijlage van dit verslag. Op de website www.nieuwborgen.net kunt u veel van deze vragen én de bijbehorende antwoorden vinden op de pagina Vraag & Antwoord.

Vervolg

Beide avonden hebben in ieder geval één duidelijke conclusie opgeleverd: er is weliswaar groen licht voor het verder ontwikkelen van het plan, maar dan moeten bewoners er voldoende bij worden betrokken. Veel bewoners hebben grote belangstelling voor het onderwerp en geven aan dat ze het project, in meerdere gevallen kritisch, op de voet zullen volgen.

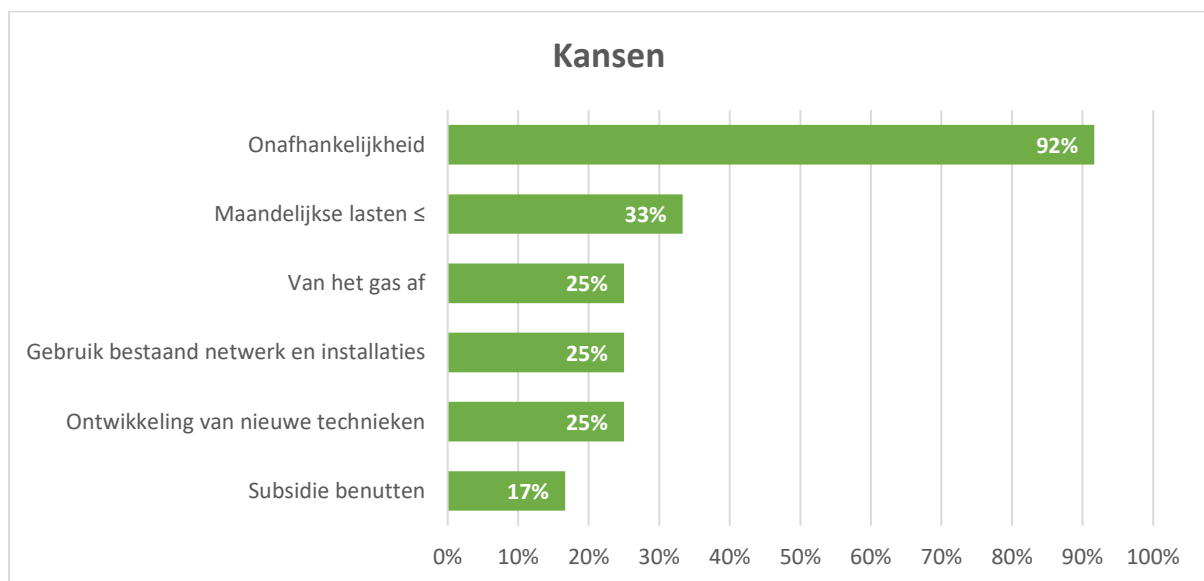
Alle inbreng is belangrijk voor de verdere ontwikkeling van de plannen. Nieuwborgen.net gaat hiermee samen met inwoners aan de slag. Wij proberen binnen de genoemde voorwaarden zoveel mogelijk van de zorgen weg te nemen en kansen te benutten.

Nieuwolda

Hieronder leest u welke kansen, zorgen en voorwaarden inwoners hebben genoemd tijdens de bewonersbijeenkomst in Nieuwolda.

Kansen

Nieuwolda ziet het **onafhankelijk zijn van marktpartijen** als de grootste kans van het project. De aanwezige inwoners benadrukten dat zij hun maandelijkse lasten liever wilden betalen aan een lokale partij dan aan een grote energiemaatschappij. Een bijkomende kans vinden zij dat de **gemaakte winst weer in het dorp kan worden gestoken**. Op de tweede plek staat de kans dat groen gas goedkoper is dan aardgas, waardoor de **maandelijkse lasten lager** uitvallen. Inwoners zien ook kansen in de **mogelijkheid om nieuwe technieken te ontwikkelen** en het gebruik maken van het **bestaande (gas)netwerk en de bijbehorende installaties**. Ook het **stoppen met het gebruik van aardgas** zien aanwezigen als een kans. Tot slot vindt een aantal inwoners dat het **benutten van de subsidie van het Rijk** een kans is bij de overstap naar groen gas.

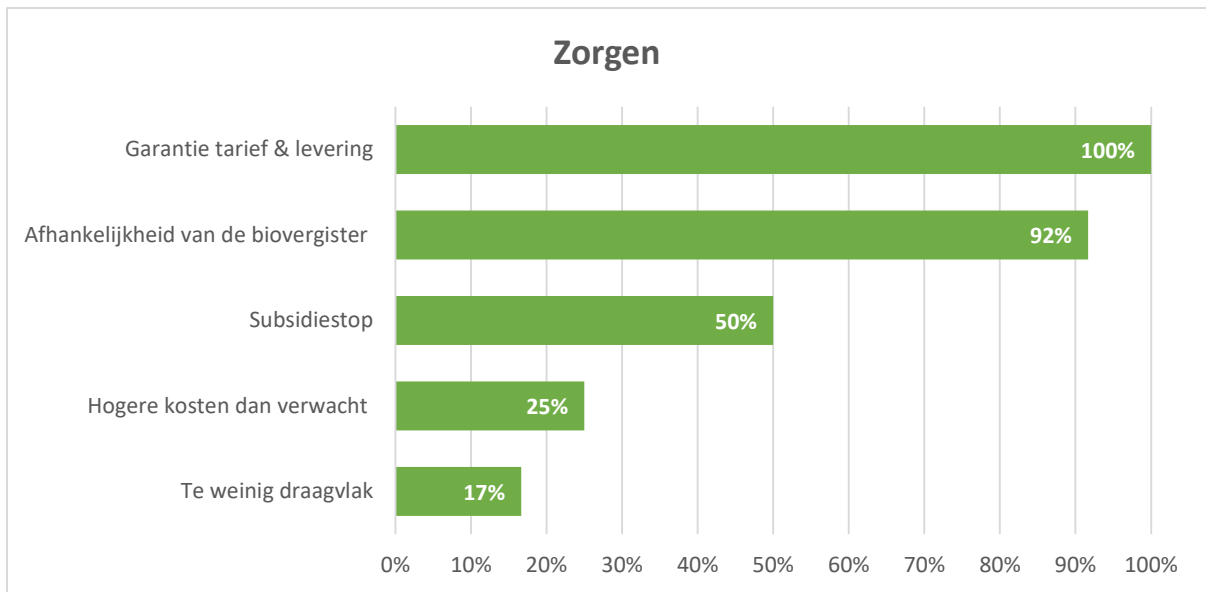

Figuur 1: de meest genoemde kansen die inwoners van Nieuwolda zien

Zorgen

Doordat er nog geen zekerheid is over de **garantie van de levering** van groen gas, vragen inwoners zich af of er wel altijd groen gas beschikbaar is en zij niet in de kou komen te zitten. Dit, en de onzekerheid over de **garantie van het tarief**, zijn de meest genoemde zorgen in Nieuwolda. Op de tweede plaats staat de **afhankelijkheid van de biovergister** als zorg genoteerd. Een deel van de bewoners denkt hierbij aan het risico dat de overheid de veestapel wil verkleinen. Zij vragen zich af of de biovergister dan nog voldoende mest aangevoerd krijgt. Aan de andere kant wil Nieuwolda ook niet afhankelijk zijn van **één leverancier van groen gas**. Want wat gebeurt er dan als deze leverancier failliet gaat of als de biovergister kapot gaat?

Een deel van de aanwezige inwoners maakt zich zorgen over wat er gebeurt met de biovergister bij een mogelijke **subsidiestop**. De onzekerheid dat de uiteindelijke **kosten hoger uitvallen** dan verwacht is ook een veelgenoemde zorg. Hierbij valt onder andere te denken aan **hogere opstartkosten** en **veranderingen in wet- en regelgeving**. Ten slotte maken inwoners zich zorgen dat er **te weinig draagvlak** zou kunnen zijn voor het plan, waardoor het niet doorgaat.

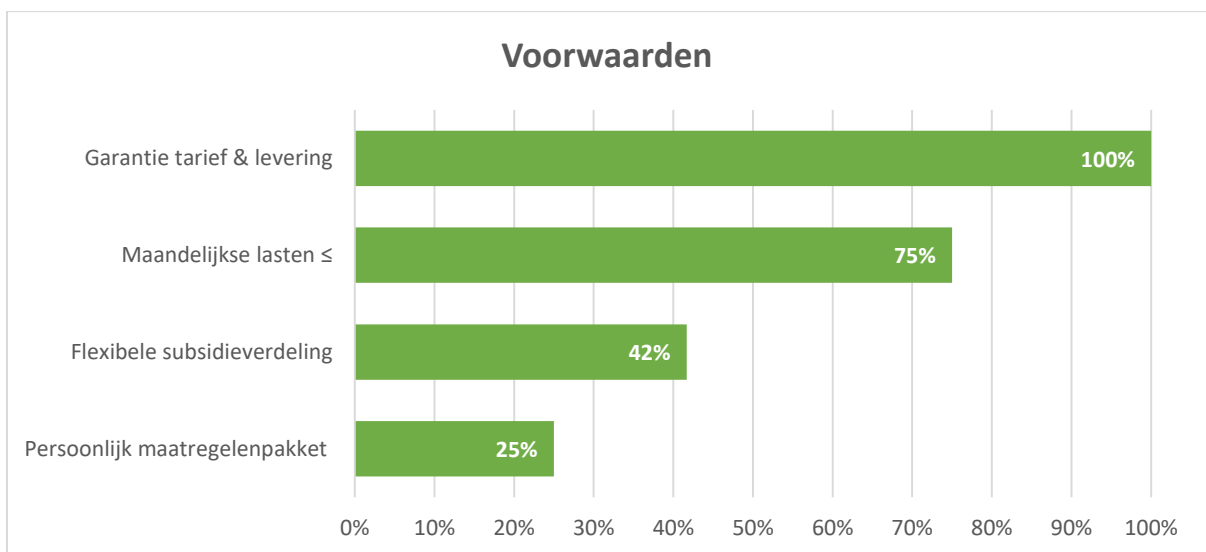

Figuur 2: de meest genoemde zorgen die inwoners van Nieuwolda hebben

Voorwaarden

De meest genoemde voorwaarde om deel te nemen aan het plan is een **garantie voor de levering en het tarief van groen gas**. Daarnaast vinden inwoners van Nieuwolda dat de **maandelijkse lasten lager moeten** of in ieder geval gelijk moeten blijven. Een deel van de inwoners stellen een **flexibele subsidieverdeling** als voorwaarde. Aan de ene kant moet er volgens hen subsidie beschikbaar zijn voor verschillende soorten duurzaamheidsmaatregelen, zoals het isoleren van de woning of het aanschaffen van zonnepanelen. Aan de andere kant moeten bewoners die al eerder in duurzaamheidsmaatregelen hebben geïnvesteerd ook gebruik kunnen maken van de subsidie (met terugwerkende kracht).

Aanwezige inwoners noemen tot slot een **persoonlijk maatregelenpakket** als belangrijke voorwaarde. Zij willen graag **keuzevrijheid** hebben welke **verduurzamingsmaatregelen** zij nemen. Daarnaast is het belangrijk dat dit maatregelenpakket niet alleen beschikbaar is voor inwoners, maar **ook voor ondernemers**.

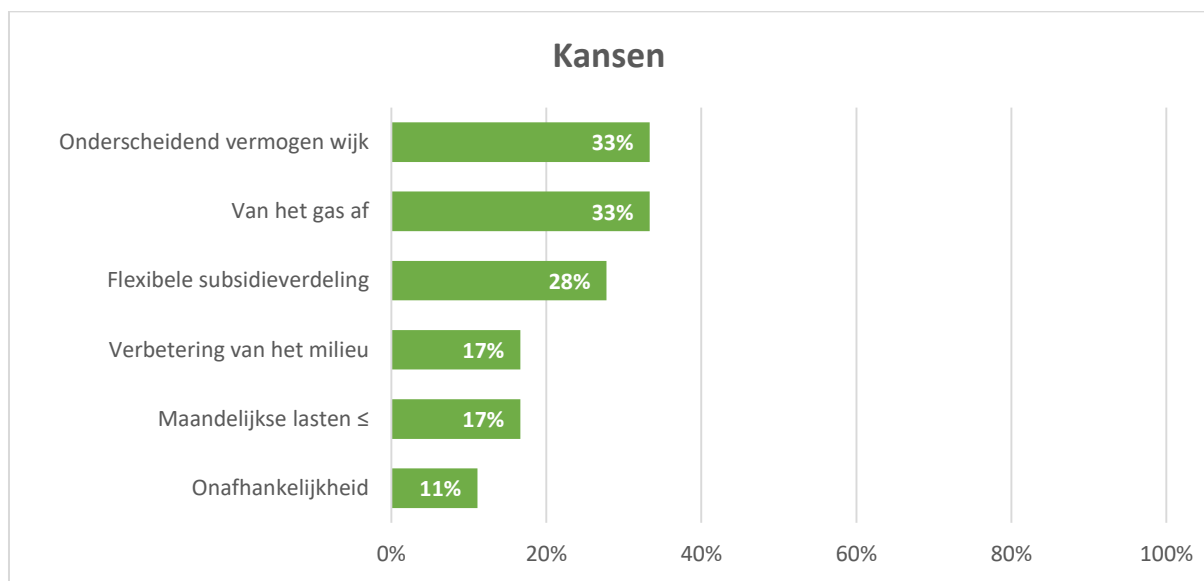
Figuur 3: de meest genoemde voorwaarden die inwoners van Nieuwolda stellen

Wagenborgen

Hieronder leest u welke kansen, zorgen en voorwaarden inwoners van Wagenborgen hebben genoemd tijdens de bewonersbijeenkomst.

Kansen

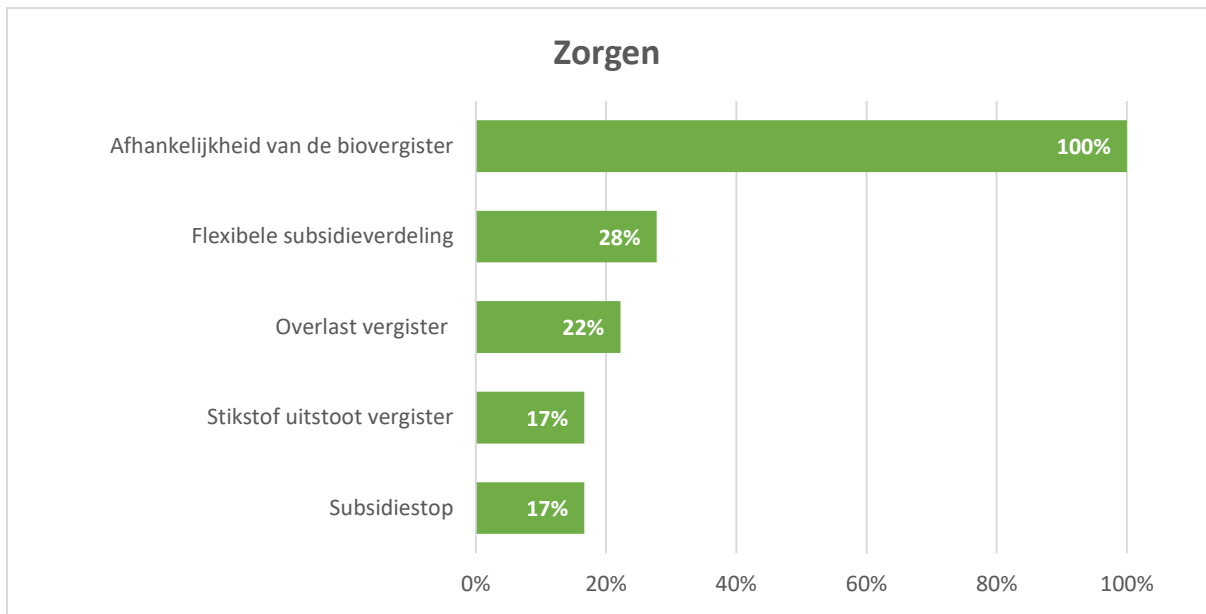
Wagenborgen ziet het **stoppen met het gebruik van aardgas** en het **verbeteren van het onderscheidend vermogen** van de dorpen als grootste kansen van het plan. Met het verbeteren van het onderscheidend vermogen bedoelen de aanwezige inwoners het **verbeteren van het imago** van de dorpen en het **op de kaart zetten** van de gemeente. Een deel van de inwoners ziet een **flexibele subsidieverdeling** als kans. Zij zien graag dat de subsidie gebruikt kan worden voor verschillende soorten duurzaamheidsmaatregelen, zoals het isoleren van de woning of het plaatsen van zonnepanelen. Ook het **lager worden of in ieder geval gelijk blijven van de maandlasten** wordt tijdens de bijeenkomst genoemd als een kans, net als het **verbeteren van het milieu**. Ten slotte noemt een aantal aanwezige inwoners het **onafhankelijk zijn van marktpartijen** een kans.

Figuur 4: de meest genoemde kansen die inwoners van Wagenborgen zien

Zorgen

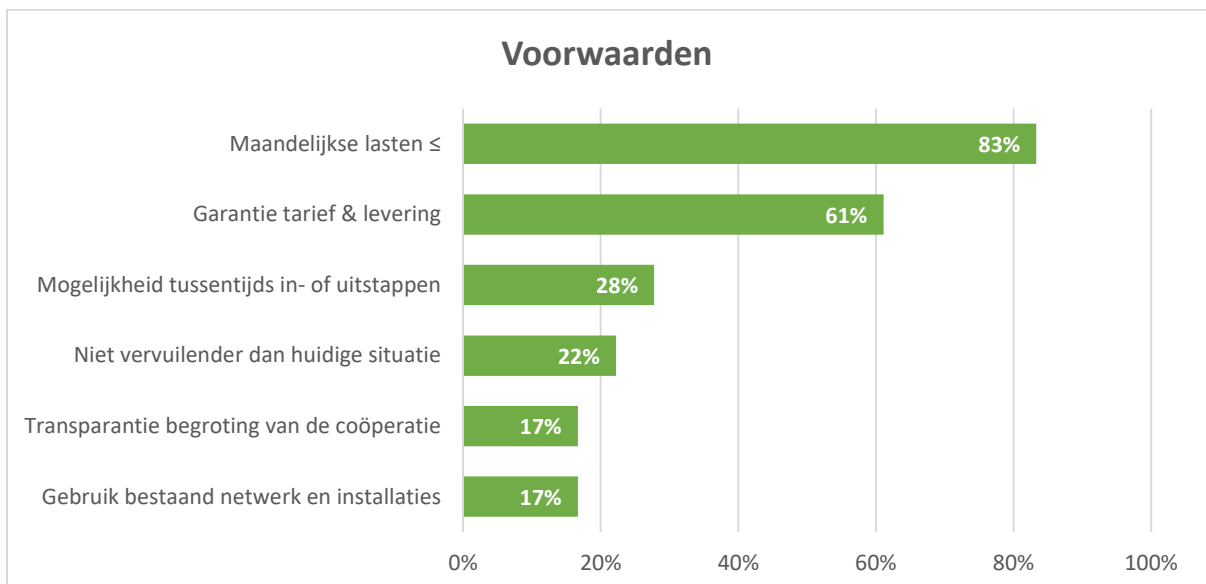
De **afhankelijkheid van de biovergister** is de grootste zorg in Wagenborgen. Net als in Nieuwolda vinden inwoners van Wagenborgen dat er een risico bestaat op een **mesttekort** als de overheid de veestapel wil halveren. De biovergister heeft tenslotte mest nodig om groen gas te maken. Een deel van de aanwezige inwoners maakt zich zorgen over de **vorm van subsidieverdeling**. Zij vinden het oneerlijk wanneer de subsidie alleen beschikbaar komt voor huishoudens die nog niet (zelf) geïnvesteerd hebben in duurzaamheidsmaatregelen. Ook maken inwoners zich zorgen over mogelijke **(stank)overlast** van de biovergister, over een mogelijke **subdiestop**, over de **stikstofuitstoot** van de vergister en over de uitstoot van vrachtwagens die mest komen brengen.

Figuur 5: de meest genoemde zorgen die inwoners van Wagenborgen hebben

Voorwaarden

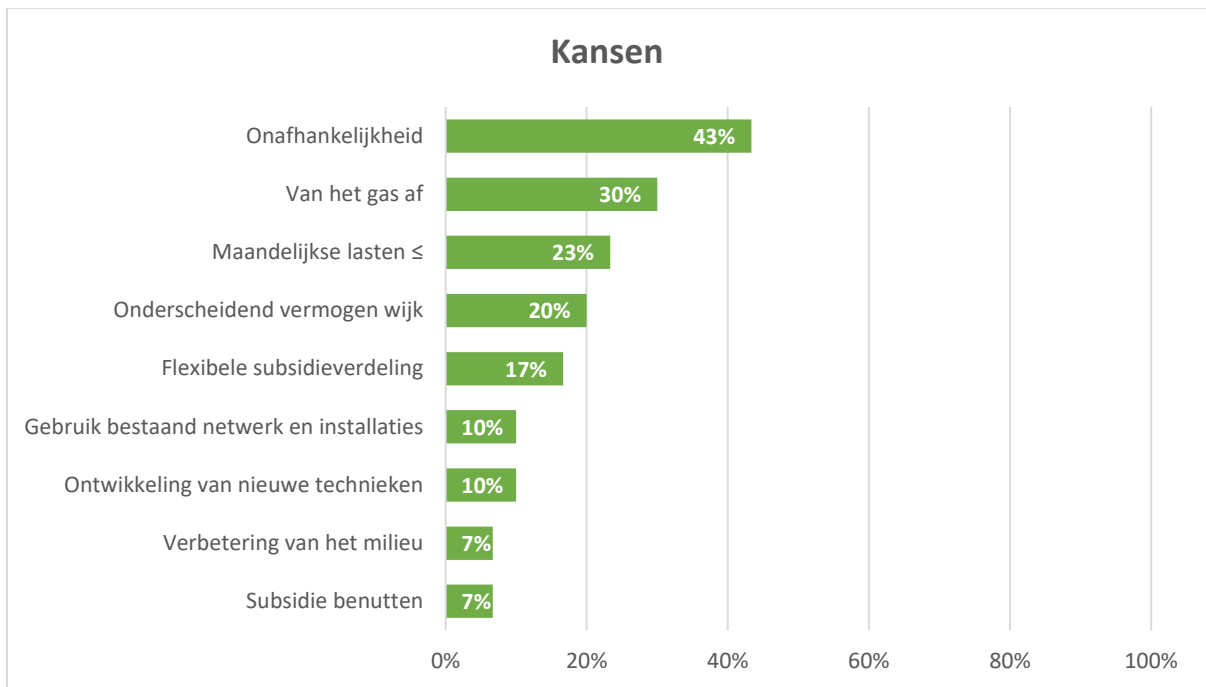
Inwoners van Wagenborgen stellen vooral als voorwaarde dat de **maandelijkse lasten dalen of in ieder geval gelijk blijven**. Ook de **garantie van levering en een aantrekkelijk tarief voor groen gas** vinden veel inwoners belangrijke voorwaarden. Een deel van de inwoners vindt dat er een mogelijkheid moet zijn om **tussentijds in- of uit te stappen**. De nieuwe situatie mag ook **niet vervuilender** zijn dan de huidige, vindt een deel van de inwoners. Zij denken daarbij zowel aan de uitstoot tijdens het (mest)transport als aan de uitstoot van de biovergister zelf. Ten slotte stellen inwoners nog als voorwaarde dat er (volledige) **transparantie** moet zijn in de begroting van de coöperatie en dat er gebruik gemaakt moet worden van het **bestaande (gas)netwerk en de in de woning aanwezige installaties**.

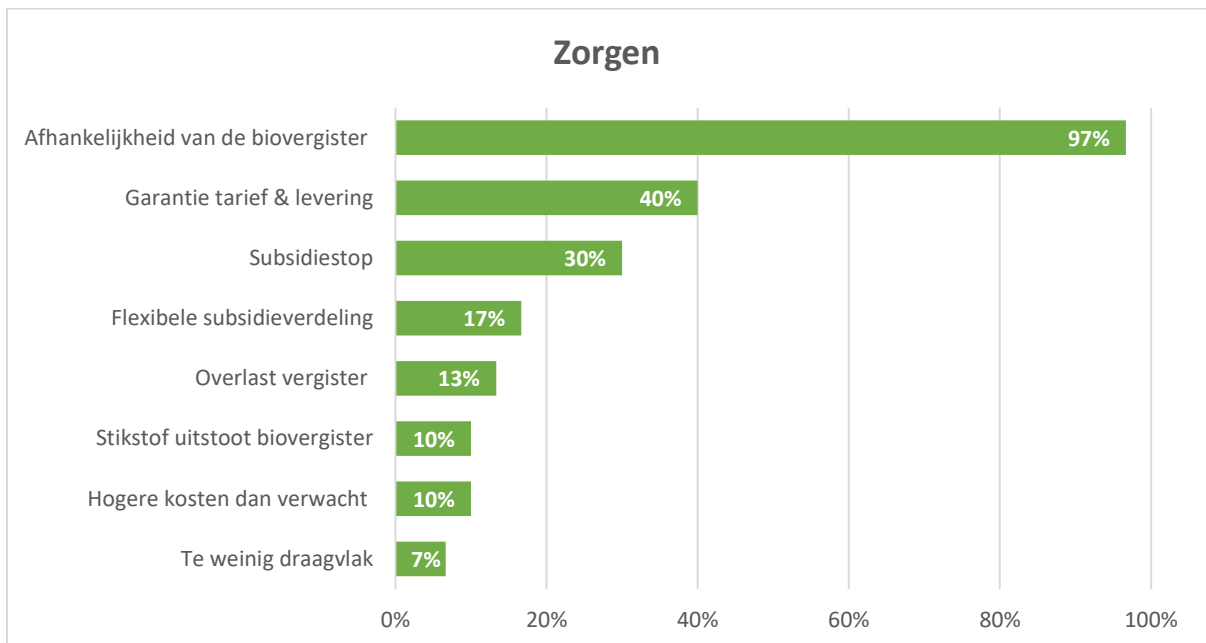
Figuur 6: de meest genoemde voorwaarden die inwoners van Wagenborgen stellen

Totaal

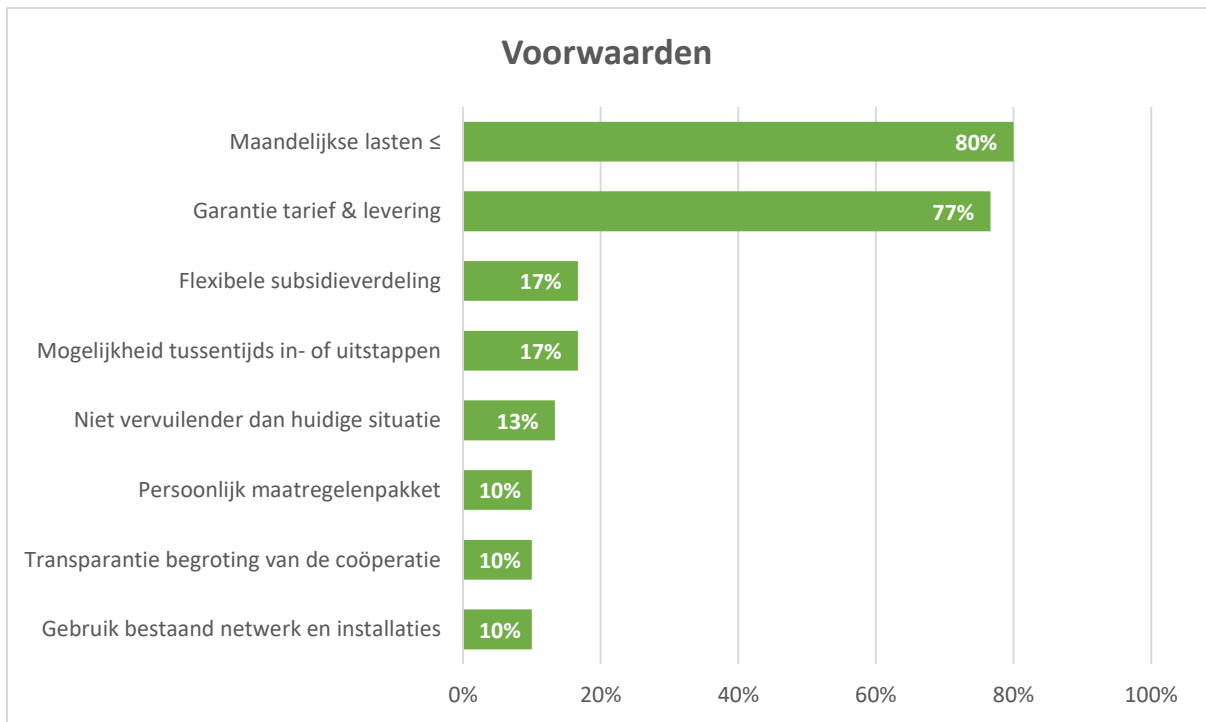
In de grafieken hieronder hebben we de kansen, zorgen en voorwaarden die tijdens beide bewonersavonden zijn genoemd, bij elkaar opgeteld.

Figuur 7: de kansen die inwoners zien tijdens beide bewonersavonden

Figuur 8: de zorgen die inwoners hebben genoemd tijdens beide bewonersavonden

Figuur 9: de voorwaarden die inwoners stellen tijdens beide bewonersavonden

Bijlage – veelgestelde vragen

In deze bijlage vindt u een overzicht van de vragen die de aanwezigen hebben gesteld tijdens de bewonersavonden. Op de website www.nieuwborgen.net kunt u veel van deze vragen én de bijbehorende antwoorden vinden op de pagina Vraag & Antwoord.

De vergister

- Heeft de biovergister voldoende capaciteit om beide dorpen te voorzien van groen gas?
- Welke brandstof gebruikt de biovergister?
- Wat gebeurt er als er te weinig brandstof beschikbaar is voor de biovergister?
- Wat gebeurt er als de biovergister kapot gaat of uitvalt?
- Is er een back-up bij een tekort aan groen gas? Zo ja, welke?
- Is bijverwarmen mogelijk?
- Hoe hoog is de CO₂-uitstoot van de vrachtwagens die brandstof aan de biovergister leveren?
- Is de uitstoot van de biovergister 'schoon'?
- Kun je aandeelhouder worden van de biovergister?
- Wie is er aansprakelijk?

Gas

- Hoe groen is groen gas?
- Hoe lang is de levering van aardgas nog gegarandeerd?
- Wat gebeurt er na 2050 wanneer er geen aardgas meer geleverd wordt?
- Wanneer begint de levering van groen gas?
- Wat is het verschil tussen aardwarmte en groen gas?
- Wat is het afvalproduct van groen gas?

Subsidie – financieel

- Blijft de afschrijvingsperiode van het huidige netwerk en installaties gelijk?
- Hoe lang is de subsidie geldig?
- Wat gebeurt er als de subsidie op is?
- Mag de subsidie gebruikt worden voor woningisolatie?
- Wie draagt de kosten voor de woningisolatie?
- Wat zijn de verwachte exploitatiekosten?
- Wat doet de gasprijs de komende jaren?
- Brengt bijverwarmen extra kosten met zich mee?
- Hoeveel procent huurverhoging komt er na de energiebesparende maatregelen?
- Hoe snel krijgt iedereen een persoonsgebonden offerte?
- Aan wie betaal ik de gasrekening?

Garantie

- Welke garanties worden er gegeven (gaslevering, belastingen, leveringsvoorwaarden)?
- Hoe lang is de garantie voor prijszekerheid?

Deelname

- Wie richt de coöperatie op?
- Is de bewoner klant, deelnemer of eigenaar?
- Wat zijn de financiële risico's bij het failliet gaan van de coöperatie?
- Hoeveel aansluitingen zijn er minimaal nodig om het project te laten functioneren?

- Is het mogelijk om tussentijds in of uit te stappen?
- Wat gebeurt er met (langlopende) afgesloten aardgascontracten?
- Kan er kosteloos worden overgestapt?

Algemeen

- Wat is de levensduur van dit plan?
- Wat is de realisatietermijn?
- Wat is de kans dat dit project door waterstof wordt ingehaald?
- Wat wordt er verstaan onder woonlasten?
- Zijn er verschillen in voorwaarden met betrekking tot woonlasten en isolatie voor woningen uit verschillende bouwjaren?
- Wat als je zelf je woning al geïsoleerd hebt?
- Zijn er andere alternatieven onderzocht dan alleen de biovergister?